

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIAREA
ARHIVELOR SECURITĂȚII

DOSAR

PRIVIND PE

VASILE LUCA

1960581

P 000148, Vol. A 3

Cota SRI 40005

Cota CNSAS P 148

anexa 3

Documentar Ana Pauker

18

STENOGRAMMELE

- MIROIT - C. TINESCU
- NEGREA VASILE

P. 148/

ANEXA 3.

S T E N O G R A M A
-----

declarației date în fața Comisiei de partid la
data de 13 martie 1968 de către tovarășul Miron
Constantinescu

Tov. Gh. Stoica:

Avem sarcina din partea Prezidiului Permanent al CC al PCR să discutăm cu o serie de tovarăși pentru a elucida o serie de lucruri în legătură cu Pătrășcanu, Ana, Luca, Teohari. Referitor la aceasta ce ne poți spune?

Tov. M. Constantinescu:

Imi reamintesc de un episod din timpul procesului lui Pătrășcanu. Intr-una din zile aflându-mă în cabinetul lui Gheorghiu Dej, a intrat Vlad, șeful de cabinet și a spus că afară este tov. Voitinovici care are ceva extrem de urgent de comunicat și roagă să fie primit peste rînd. Față de această situație Gheorghiu Dej a acceptat și Voitinovici a intrat în cabinet (cabinetul era la Consiliul de Miniștri), aflându-mă acolo am auzit toată convorbirea. De fapt, Voitinovici poate relata. El a venit cu următoarea chestiune. Spunea: Am fost rugat de acuzat - Lucrețiu Pătrășcanu - să transmit tovarășului Gheorghiu Dej... Pătrășcanu, într-o pauză a procesului, l-a rugat pe Voitinovici să vină la Gheorghiu Dej să-i comunice că întrucît el se consideră nevinovat, face propunerea să fie lăsat în viață, să i se dea o locuință, la Snagov sau în altă parte cu domiciliu obligatoriu și dacă se dorește să se ocupe de literatură, filozofie, angajîndu-se să nu facă politică. Acest lucru s-a întîmplat în timpul procesului lui. Cred că Voitinovici a relatat corect ceea ce a spus Pătrășcanu. Si eu cred că așa a fost, deoarece era foarte emoționat. El a venit cu inima în dinți și a făcut acest lucru, deoarece propunerea respectivă avea și consecințe.

Gheorghiu Dej a răspuns acestei propuneri pe loc, fără să o supună vreunui organ de partid; mie nici nu mi-a cerut părerea, cu toate că eram de față. Era o chestiune prea înaltă de a

cere părerea și a răspuns imediat negativ, cu toate că eram de față (eu pe atunci eram secretar al Comitetului Central).

Voitinovici, după ce a primit acest răspuns negativ, bineînțeles însoțit răspunsul de calificările dure la adresa lui Pătrășcanu - că este legat de spionajul englez, trădător și câte altele - s-a ridicat și a plicat.

După aceea, eu mi-am permis să-i spun că această chestiune merită atenție (bineînțeles i-am spus-o cu multă timiditate) și mai ales: "De ce să-ți pătezi mâinile cu sânge?" este un comunist, are unele merite, la care el îmi spune: "Lasă că tu nu cunoști toate lucrurile". Atunci eu i-am reamintit de un episod petrecut anterior. Fusese călătoria mea la Moscova, care nu avea nimic comun cu acest lucru, însă Gheorghiu Dej mi-a dat o mapă s-o predau C.C. al P.C.U.S. iar la întoarcere s-o iau înapoi. Această mapă eu am predat-o lui Molocicov care era șef de sector și avea și funcție de partid. La început nu a vrut să primească și i-am spus că este de la Gheorghiu Dej și că ar vrea să cunoască părerea tovarășilor sovietici. După două săptămâni, când eu am plecat spre patrie, pe aeroport, fiind de față și Zorin, el mi-a predat îndărăt mapa sub o formă mai discretă și mi-a spus, ca și cum n-ar fi stat de vorbă cu mine "Nu putem să vă dăm în această privință nici o părere..."

Tov. Gh. Stoica:

Când s-a întâmplat asta?

Tov. M. Constantinescu:

Era prin primăvara lui 1954, după moartea lui Stalin și câteva luni după înlocuirea lui Beria.

Să revin la discuție. După epizotul cu Voitinovici, îi spun lui Gheorghiu Dej: știi ce au spus sovieticii. El a fost suferat pe mine că nu am venit cu o părere de la sovietici, cu toate că eu obținusem rezultate satisfăcătoare în problemele în care plecasem. Această chestiune, repet, că nu am adus avizul sovieticilor, a contat mai mult ca celelalte probleme la un loc. Acea îl interesa pe el.

După cum știți, procesele acestea erau ascultate la Consiliul de Miniștri, adică Gheorghiu Dej avea o instalație pe masa lui prin care asculta toată desfășurarea lucrărilor. Același lucru avea și Chișinevschi, care avea cabinetul alături. Aceasta o știu precis pentru că aflându-mă la Chișinevschi am ascultat și eu cum se desfășura procesul.

Tot atunci cînd eram eu la Chişinevschi a venit şi Luiba, dar a plecat imediat; pe urmă a venit Pîrvulescu care a stat şi a ascultat şi el - nu reţin cuvintele exprimate de el - dar atitudinea lui a fost de regret faţă de ceea ce se petrece. Am simţit o atitudine, o frămîntare faţă de această chestiune. De altfel, Pîrvulescu şi Groza au fost cei care au ridicat problema abuzurilor săvîrşite de securitate, într-o şedinţă care a avut loc la Consiliul de Miniştri şi cred că este bine să vi-o relatez deoarece este un moment interesant. Nu-l tratez acum, dar dacă interesează îl voi spune.

Am plecat de la Chişinevschi împreună cu Pîrvulescu şi am intrat la Gheorghiu Dej care era singur şi asculta desfăşurarea procesului. Pîrvulescu i-a spus ceva - nu-mi amintesc cuvintele - dat tot în sensul acesta de îndoială, exprimate într-o formă voalată. Cam în acelaşi sens am spus şi eu ceva. Gheorghiu Dej nu a spus nimic însă s-a sculat de la masă, a înconjurat-o, a venit la mine şi mi-a pus mîna în păr zgîltîindu-mă în semn de mîngîiere dar a fost destul de tare şi a spus: "Nu se poate. Voi nu cunoaşteţi toate aspectele acestei chestiuni şi ce trebuie să se facă, se face..." Nu am înţeles prea multe, dar în orice caz, după această chestiune, între noi a intervenit o răcire, adică am simţit din partea lui o răceală, unde pînă în 1954 eram foarte apropiat de el, considerat ca unul din cei mai apropiaţi - să nu fie înţeles răsfăţat - ci apropiat. După aceea a urmat răceala care s-a accentuat în anii următori pînă s-a ajuns la cele cunoscute.

Tov.Gh.Stoica:

Problema e că Gheorghiu Dej vă spunea mereu că voi nu cunoaşteţi toate aspectele. Eu te-aş ruga să spui, pentru că amîndoi eraţi membri ai Biroului Politic, iar ca secretar al Comitetului Central aveai un cuvînt greu, chestiunile acestea au fost discutate în Biroul Politic, a fost o hotărîre.

Tov.M.Constantinescu:

Dacă discutăm pe planul abstracţiunilor, da. Dacă discutăm pe planul realităţilor, atunci, în perioada de după 1952 s-a accentuat foarte mult tendinţa de a lua hotărîri unilaterale din partea lui Gheorghiu Dej, hotărîri care au luat şi forme nepotrivite din ce în ce mai mult. În acest interval s-au produs două momente faţă de care tovarăşii din Biroului Politic au reacţionat.

Primul moment a fost acela la care m-am referit, adică în vara lui 1952 prin iulie sau august când Groza a cerut o ședință a conducerii de guvern. Era după ce fusese înlăturați Ana și Luca din conducere, însă Ana mai era vicepreședinte a Consiliului de Miniștri pentru că ea, după ce a fost scoasă din conducerea partidului a mai rămas un timp de câteva luni în funcția de vicepreședinte a Consiliului de Miniștri. La această ședință, de care vreau să vorbesc, a asistat și ea. După cum spuneam, ședința a fost cerută de Groza, care a venit cu niște dosare și a ridicat o serie întreagă de chestiuni, pe care de fapt i le-a spus prietenii lui din Ardeal, de la Deva, mai ales țărani, privind toate abuzurile securității în perioada 1952 săvârșite mai ales față de țărănime și în mai mică măsură față de intelectuali. Tovarășul Pîrvulescu l-a susținut pe Groza, spunînd cîteva cuvinte pe care nu le rețin, dar în sensul că nu este de demnitatea unei instituții conduse de comuniști să facă asemenea abuzuri. Deci această problemă a fost susținută de Groza și Pîrvulescu; Chișinevschi și cu mine nu ne-am manifestat iar Ana a tăcut complet. În polemică cu Groza și Pîrvulescu au intrat Gheorghiu Dej și cu Drăghici care erau acolo și s-au ridicat împotriva oricăror încercări de a combate abuzurile securității. În încheiere Gheorghiu Dej a imputat lui Groza că dînsul se lasă influențat de cercuri ale moșierimii și burgheziei din Ardeal și că el este purtătorul de cuvînt în conducerea de stat a acestora - de aceea a venit cu dosarele acestea. Aprecierea făcută nu a fost convingătoare deoarece faptele erau fapte petrecute și consemnate. La sfîrșit, după ce a vorbit Gheorghiu Dej, Groza a luat-o pe calea glumelor pentru a nu se termina într-o atmosferă grea; Gheorghiu Dej a răspuns în glumă după aceea și ședința s-a terminat într-o atmosferă mai caldă. Nu a fost propriu-zis un conflict grav.

Un al doilea moment pe care nu-l pot data, dar în orice caz a fost în 1952, cred în iarna 1952/1953 și a avut loc la strandul partidului de la Floreasca unde mergeam uneori seara și jucam popice. În anturaj erau: Gheorghiu Dej, poate Chișinevschi, poate încă altcineva și cu mine. După cum spuneam, jucam popice și discutam de una, de alta. Cu această ocazie, am ridicat în cadrul mai intim, mai amical următoarea problemă: că din momentul cînd au fost înlăturați din conducere Ana, Luca și Teohari, la Gheorghiu Dej s-a văzut imediat următoarea trăsătură de personalitate: că omul care s-a eliberat de o corvoadă sau de o barieră care stătea în fața lui și crede că poate să facă cam orice.

Eu fusesem foarte mîhnit de o chestiune de care cred că vă aduceți aminte: era de 7 Noiembrie cînd a trebuit să vorbesc la Ateneu și el (Gheorghiu Dej) a venit beat turtă și a ținut sala cam trei sferturi de oră într-o atmosferă penibilă. El a fost pînă la ora 17,00 la o masă și s-a îmbătat bine. Cînd a ajuns acasă, Lica mi-a dat un telefon: "ce facem cu tata că este bolnav" Noi imediat ne-am dus acasă la Gheorghiu Dej - stătea pe Kiselef, unde stă astăzi tov. Borilă. Cînd ne-am dus noi se făcuse deja 17,30; am încercat să-l trezim, să-l înviorăm și cu chiu cu vai reușim să-l ducem pentru că așteptau o mie de oameni cu ambasadori și alte personalități. Am ajuns la Ateneu pe la 17,40 cînd am intrat cu el în sală a început să se agațe de lume și să producă ilaritate...

In general viața lui nocturnă era dezagreabilă, nu o puteam suporta. In fiecare seară ne lua la ștrandul Floreasca, la restaurant și pînă dimineața o ducea în băutură și mîncarea; nu mai aveam timp de altceva. Dimineața trebuia să mergi la treabă să te apuci de lucru. Eram supărat de faptul acesta că în fiecare noapte era aceeași poveste.

Tov. V. Patilineț:

Aceste lucruri se cunosc, să le lăsăm. De fapt a făcut porcării mai multe.

Tov. M. Constantinescu:

La întîlniri, la petreceri, i-am spus, într-un mod amical, ca de la om la om: "Ei bine, ce faci nu o să meargă departe". A luat o poziție de regret, dar nu a fost urmat de o schimbare.

Cu aceasta am încheiat problema Pătrășcanu.

Tov. Gh. Stoica:

O hotărîre a Biroului Politic a fost?

Tov. M. Constantinescu:

De o hotărîre a Biroului Politic eu personal nu îmi amintesc, dar, așa cum am scris în nota adresată tovarășului Nicolae Ceaușescu, în cabinetul lui Gheorghiu Dej, care era la Consiliul de Miniștri, a fost o discuție la care au participat 5-6 sau 8 membri ai Biroului Politic și în care s-a pus problema de către Gheorghiu Dej a pedepsirii lui Pătrășcanu, fără să se specifice ce anume pedeapsă să primească. Imediat după el a luat cuvîntul doi tovarăși - care cred că erau pregătiți - și aceasta a fost ședința în care s-a hotărît cu Pătrășcanu, dar că s-a făcut un proces verbal, nu pot să spun. Această ședință era prezidată de

Gheorghiu Dej și erau prezenți din cât îmi amintesc Gheorghe Apostol, Constantin Pîrvulescu, Alexandru Drăghici, Iosif Chiși-nevschi. Cei care l-au sprijinit pe Gheorghiu Dej au fost Drăghici și Gheorghe Apostol; ceilalți au tăcut. O hotărîre consemnată nu a existat; așa erau manierele de atunci - la mod monologul -. De fapt, toate acestea eu le-am scris într-o notă.

Încă odată subliniez că acolo, la acea ședință, nu s-a hotărît sub nici o formă ce sancțiune să i se dea lui Pătrășcanu, adică condamnarea la moarte.

Se cunoaște că ședințele de Birou Politic, cam de prin 1952 au început să devină niște monoloage, la care noi mai inter-veneam din cînd în cînd. Abia în 1954 intervine un moment, fără importanță, dar totuși bun de consemnat: Într-o ședință, Pîrvulescu a vrut să spună o părere a lui, dar nu a apucat bine să termine - folosind un cuvînt impropriu - a fost întrerupt brusc de Gheorghiu Dej care a început să-l combată pe Pîrvulescu. După un ceas, un ceas și jumătate de monolog, Pîrvulescu supărat, s-a ridicat și a început să vorbească de acest monologat din cadrul Biroului Politic, că de ce nu se organizează ședințele așa cum trebuie, că sîntem convocați și nici nu știm pentru ce; se pun la ordinea de zi probleme improvizate și tovarășul Gheorghiu Dej vorbește mult, ne întrerupe din discuții. A dat exemplu că atunci cînd era în munca de conducere în perioada din ilegalitate ședințele se făceau altfel. Față de această situație, Gheorghiu Dej i-a răspuns foarte dur. Acest moment este bine să fie cunoscut. De asemenea, din 1952 a început să se observe luarea unor hotărîri unilaterale. Nu îmi amintesc să se fi făcut vreun document de partid chibzuit, citit împreună, pentru că în memoria mea ar fi rămas și acest lucru.

Precis pot să afirm că material nu s-au studiat. Eu nu am văzut vreun dosar decît atunci cînd mi s-a dat la plecarea mea spre Moscova și pe care l-am răsfoit acolo.

În legătură cu Ana Pauker, situația a fost în felul următor: Nu mă refer la eliminarea ei din Biroul Politic pentru că sînt probleme politice. În vara lui 1952 pînă în toamnă a continuat să fie vicepreședintă a Consiliului de Miniștri, cam pînă prin noiembrie 1952. În acest interval a fost un moment care poate să intereseze. Mă aflu la tov. Pîrvulescu cu o lucrare, timp în care o convocase și pe Ana și căreia i-a cerut să facă o declarație sau un memoriu - nu am înțeles exact ce să facă - în care să

arate mai amplu metodele de lucru, a legăturilor ei și în general despre situația ei, despre relațiile ei. Ea a răspuns la această cerere că nu are ce spune față de ceea ce a dat mai înainte; o să se gîndească, dar nu crede că are ce spune, și cu asta a plecat.

După plecare, am rămas cu Pîrvulescu și acesta îmi spune: "Uite, Gheorghiu Dej mă cheamă și mă presează să obțin de la Ana o relatare mai amplă, dar asta nu vrea să dea". Mai tîrziu, probabil în iarna lui 1952 spre 1953 a fost scoasă din funcția de vicepreședinte a Consiliului de Miniștri. Pentru asta cred că a fost o hotărîre pentru că se pare că și ea spusese că condițiile nu-i permit să lucreze normal: era criticată, nu mai avea autoritate, oamenii nu-i mai executau ordinele care le dădea.

De asemenea după vreo cîteva luni în 1953, vara, cînd ne aflam la Olănești, era și Vrenche și Gheorghiu Dej am aflat că Ana a fost arestată. La București nu fusese nici o discuție în legătură cu arestarea ei ci numai hotărîrea de scoatere din muncă. Atunci eu am spus: cum se poate așa ceva, că o arestare cere o hotărîre, deoarece privește un om care a luptat, vechi în mișcarea muncitorească. La această discuție în care am făcut eu afirmația respectivă a asistat și Chișinevschi. Imi amintesc că imediat după aceea s-a pus în circulație o hîrtie, fără a se convoca o ședință, în legătură cu legalizarea unui fapt care fusese deja comis în care se arăta că ea a fost arestată.

Că a fost arestată am aflat de la cineva de la ministerul de interne, probabil că îl cunosc din pușcărie. Acesta a scăpat un cuvînt față de mine care mi-a spus următoarea chestiune: "Cu Ana, în celula în care a fost băgată a fost introdusă o agentă, o femeie care a fost prostituată" și care devenise agenta securității, cu misiunea de a se folosi de anumite momente eventuale de depresiune psihică și cu această informație mergea direct la Gheorghiu Dej. Cine mi-a spus, nu aș putea spune. Nu este exclus să fi spus Pantiușa pentru că odată venind de la Kiselef și neavînd mașină m-a rugat să-l iau eu că stăteam în același cartier. Toate acestea mi le-a spus în mașină dar, după un moment, parcă s-ar fi scuturat de ceva și a cerut să fie dat jos imediat. Cît a durat această detenție? În mod sigur aceasta a durat în jur a 8-12 luni. Probabil din primăvara lui 1953 pînă în toamna aceluiași an sau chiar pînă în iarnă. Pot să precizez că între timp a murit Stalin. Tin minte că eram la Moscova împreună cu Molotov, Malencov și Gheorghiu Dej i-a prezentat lui Molotov faptele din plenară care

se pregătea cu mult înainte de a fi excluși Ana și Luca în care aprecierea a fost ... (se dă un termen în rusește pentru Ana că trebuie scoasă din conducere). De vreo două ori Molotov i-a spus că "totuși este femeie" (acesta este sensul cuvântului spus în rusește). După moartea lui Stalin, imediat, Molotov a început să intervină pentru scoaterea lui Ana din închisoare și aceasta a fost, categoric de vreo 3 ori. Faptul că a fost scoasă se datorește presiunii lui Molotov asupra lui Gheorghiu Dej. Odată i-a spus în fața noastră, a doua oară i-a spus la telefon și încă odată i-a spus iar în fața noastră. În iarna următoare, deci 1953/1954, cam la 8-9 luni după moartea lui Stalin a fost eliberată. Unde a fost închisă, asta nu o mai știu.

Tov. Gh. Stoica:

Cam ce acuzații i se aducea?

Tov. M. Constantinescu:

Gheorghiu Dej a avut o discuție cu mine în care eu am spus atunci la Olănești: "Bine, dar s-a dovedit că este agentă a imperialismului?". Gheorghiu Dej îmi spunea că există o legătură suspectă prin aceea a sorei lui Marcel, din familia Pauker și care era în gospodăria ei. Spunea că aceasta ar avea legături cu agenți străini. Eu l-am întrebat dacă acest lucru este adevărat, dacă s-a dovedit și el mi-a spus că "Indiferent dacă acest lucru este sau nu adevărat, crimele lui Ana față de partid și stat sînt așa de mari încît trebuie să fie arestată". Aceasta era în 1953.

Aș vrea să vă mai redau un moment de la Olănești. S-a organizat o excursie de la Govora la Călimănești, la care participa: Gheorghiu Dej, Vrenche, soția lui, eu, poate și Chișinevschi dar nu-mi amintesc. Când am ajuns la Călimănești ne-am oprit în fața sanatoriului și s-a adunat lume multă. Din mulțime a venit spre Gheorghiu Dej un muncitor în vîrstă care l-a întrebat: "Mă mai cunoști?" la care Gheorghiu Dej a răspuns: "Nu". Muncitorul, ca să-i reamintească a spus: "Nu-ți aduci aminte cînd ați venit voi cu armata să trageți în noi cînd eram în grevă?" Gheorghiu Dej i-a spus: "Ce să-i faci, așa era pe vremurile acelea - ne puneau burghozia și trebuia să faci". Atît a fost și după aceea am plecat de acolo. În fond ce era? Acela se referea la perioada dinainte de război cînd Gheorghiu Dej își făcea stagiul militar.

Eu am înțeles și aceasta este o deducție a mea că atunci când Gheorghiu Dej își satisfăcea stagiul militar, unitatea din care făcea parte a fost trimisă să reprime greva de la Adjud. Pe atunci el era cu gradul de sergent în armată. Cine a fost muncitorul acela nu știu nici în ziua de astăzi. Impresia mea a fost că el era recunoscut de acest muncitor, dar mai mult chiar Gheorghiu Dej la recunoscut pe el precum și gândul că el poate să-i pună o întrebare și ce răspuns să-i dea deoarece, în momentul când acela i-a pus întrebarea așa de spontan, ^{tot} așa de prompt a venit și răspunsul, fără nici un semn de șovăială; probabil că el a reflectat dinainte.

Tov. Gh. Stoica:

Noi mulțumim tovarășului Miron Constantinescu pentru faptul că ne-a dat informații prețioase din perioada când era secretar al CC al PCR și mai ales în legătură cu Ana Pauker.

Tov. M. Constantinescu:

Referitor la discuțiile din 1957-1958 aș vrea să mai adaug faptul că nu este real că au fost numai doi oameni în chestiunea aceasta - că s-au ridicat să facă critică poziției lui Gheorghiu Dej - ci au fost vreo 6-7 membri ai Biroului Politic printre care un rol important l-au avut tovarășii Bodnăraș, Moghioroș; în parte Pîrvulescu, dar a făcut un viraj în timpul discuțiilor și după aceea ne-a lăsat încurcați. Aceasta însă este o altă problemă.

În discuțiile de atunci i s-a spus lui Gheorghiu Dej și chestiunea cu Ana. I s-a pus în față toată lista pe care o cunoșteam noi în legătură cu abuzurile făcute, dar separat, fără a discuta în prealabil unul cu altul: eu ce am cunoscut, Bodnăraș la fel, Fazekaș, Moghioroș, Borilă însă l-a susținut din primul moment pe Gheorghiu Dej. Dar ca să spun în ordine alfabetică ar fi cam așa: Bodnăraș, Chișinevschi, M. Constantinescu, Moghioroș, Pîrvulescu și Nicolae Ceaușescu. În general atunci s-a discutat că nu s-au respectat normele de partid. În ceea ce privește pe Ana, după ce a fost scoasă din închisoare, mai târziu, la o ședință a Biroului Politic, cineva a pus întrebarea dacă nu i se ridică carnetul de membru de partid - nu mai știu cine a întrebat - dar Gheorghiu Dej a spus să nu i se ridice carnetul.

S T E N O G R A M A
-----

declarației date în fața Comisiei de partid la
data de 13 martie 1968 de către tovarășul Miron
Constantinescu

Tov. Gh. Stoica :

Avem sarcina din partea Prezidiului Permanent al C.C. al P.C.R. să discutăm cu o serie de tovarăși pentru a elucida o serie de lucruri în legătură cu Pătrășcanu, Ana, Luca, Teohari. Referitor la aceasta ce ne poți spune ?

Tov. Miron Constantinescu :

Imi reamintesc de un episod din timpul procesului lui Pătrășcanu. Intr-una din zile aflându-mă în cabinetul lui Gheorghiu-Dej, a intrat Vlad, șeful de cabinet și a spus că afară este tov. Voitinovici care are ceva extrem de urgent de comunicat și roagă să fie primit peste rînd. Față de această situație, Gheorghiu-Dej a acceptat și Voitinovici a intrat în cabinet (cabinetul era la Consiliul de Miniștri), aflându-mă acolo am auzit toată convorbirea. De fapt, Voitinovici poate relata. El a venit cu următoarea chestiune. Spunea : Am fost rugat de acuzat - Lucrețiu Pătrășcanu - să transmit tovarășului Gheorghiu-Dej .... Pătrășcanu, într-o pauză a procesului, l-a rugat pe Voitinovici să vină la Gheorghiu-Dej să-i comunice că întrucît el se consideră nevinovat, face propunerea să fie lăsat în viață, să i se dea o locuință, la Snagov sau în altă parte cu domiciliu obligatoriu și dacă se dorește, să se ocupe de literatură, filozofie, angajindu-se să nu facă politică. Acest lucru s-a întîmplat în timpul procesului lui. Cred că Voitinovici a relatat corect ceea ce a spus Pătrășcanu. Si eu cred că așa a fost, deoarece era foarte emoționat. El a venit cu inima în dinți și a făcut acest lucru, deoarece propunerea respectivă avea și consecințe.

Gheorghiu-Dej a răspuns acestei propuneri pe loc, fără

să o supună vreunui organ de partid; mie nici nu mi-a cerut părerea, cu toate că eram de față. Era o chestiune prea înaltă de a cere părerea și a răspuns imediat negativ, cu toate că eram de față (eu pe atunci eram secretar al Comitetului Central).

Voitinovici, după ce a primit acest răspuns negativ, bineînțeles însoțit răspunsul de calificările dure la adresa lui Pătrășcanu - că este legat de spionajul englez, trădător și cîte altele - s-a ridicat și a plecat.

După aceea, eu mi-am permis să-i spun că această chestiune merită atenție (bineînțeles i-am spus-o cu multă timiditate) și mai ales : " De ce să-ți pătezi mîinile cu sînge ? " Este un comunist, are unele merite, la care el îmi spune : " Lasă că tu nu cunoști toate lucrurile ". Atunci eu i-am reamintit de un episod petrecut anterior. Fusese călătoria mea la Moscova, care nu avea nimic comun cu acest lucru, însă Gheorghiu-Dej mi-a dat o mapă s-o predau C.C. al P.C.U.S., iar la întoarcere s-o iau înapoi. Această mapă eu am predat-o lui Molocicov care era șef de sector și avea și funcție de partid. La început nu a vrut să primească și i-am spus că este de la Gheorghiu-Dej și că ar vrea să cunoască părerea tovarășilor sovietici. După două săptămîni, cînd eu am plecat spre patrie, pe aeroport, fiind de față și Zorin, el mi-a predat îndărăt mapa sub o formă mai discretă și mi-a spus, ca și cum n-ar fi stat de vorbă cu mine " Nu putem să vă dăm în această privință nici o părere ..... "

Tov. GH. Stoica :

Cînd s-a întîmplat asta ?

Tov.M. Constantinescu :

Era prin primăvara lui 1954, după moartea lui Stalin și cîteva luni după înlocuirea lui Beria.

Să revin la discuție. După episodul cu Voitinovici, îi spun lui Gheorghiu-Dej : știi ce au spus sovieticii. El a fost supărat pe mine că nu am venit cu o părere de la sovietici, cu toate că eu obținusem rezultate satisfăcătoare în problemele în care plecasem. Această chestiune, repet, că nu am adus avizul sovieticilor, a contat mai mult ca celelalte probleme la un loc. Aceea îl interesa pe el.

După cum știți, procesele acestea erau ascultate la Consiliul de Miniștri, adică Gheorghiu-Dej avea o instalație pe masa lui prin care asculta toată desfășurarea lucrărilor. Același lucru avea și Chișinevschi, care avea cabinetul alături. Aceasta o știu precis pentru că aflându-mă la Chișinevschi, am ascultat și eu cum se desfășura procesul.

Tot atunci când eram eu la Chișinevschi, a venit și Liuba dar a plecat imediat; pe urmă a venit Pîrvulescu care a stat și a ascultat și el - nu rețin cuvintele exprimate de el - dar atitudinea lui a fost de regret față de ceea ce se petrece. Am simțit o atitudine, o frământare față de această chestiune. De altfel, Pîrvulescu și Groza au fost cei care au ridicat problema abuzurilor săvârșite de securitate, într-o ședință care a avut loc la Consiliu de Miniștri și cred că este bine să vi-o relatez, deoarece este un moment interesant. Nu-l tratez acum, dar dacă interesează îl voi spune.

Am plecat de la Chișinevschi împreună cu Pîrvulescu și am intrat la Gheorghiu-Dej care era singur și asculta desfășurarea procesului. Pîrvulescu i-a spus ceva - nu-mi amintesc cuvintele - dar tot în sensul acesta de îndoială, exprimate într-o formă voalată. Cam în același sens am spus și eu ceva. Gheorghiu Dej nu a spus nimic, însă s-a sculat de la masă, a înconjurat-o, a venit la mine și mi-a pus mâna în păr zgâlțîindu-mă în semn de mîngăiere, dar a fost destul de tare și a spus: "Nu se poate. Voi nu cunoașteți toate aspectele acestei chestiuni și ce trebuie să se facă, se face ...." Nu am înțeles prea multe, dar în orice caz, după această chestiune, între noi a intervenit o răcire, adică am simțit din partea lui o răceală, unde pînă în 1954 eram foarte apropiat de el, considerat ca unul din cei mai apropiați - să nu fie înțeles răsfățat - ci apropiat. După aceea a urmat răceala care s-a accentuat în anii următori pînă s-a ajuns la cele cunoscute.

Tov.Gn.Stoica :

Problema e că Gheorghiu Dej vă spunea mereu că voi nu cunoașteți toate aspectele. Eu te-aș ruga să spui, pentru că amîndoi erați membri ai Biroului Politic, iar ca secretar al Comitetului Central aveai un cuvînt greu, chestiunile acestea au fost discutate în Biroul Politic, a fost o hotărîre.

Tov.M.Constantinescu :

Dacă discutăm pe planul abstracțiunilor, da. Dacă discutăm

pe planul realităților, atunci, în perioada de după 1952 s-a accentuat foarte mult tendința de a lua hotărâri unilaterale din partea lui Gheorghiu Dej, hotărâri care au luat și forme nepotrivite din ce în ce mai mult. În acest interval s-au produs două momente față de care tovarășii din Biroul Politic au reacționat.

Primul moment a fost acela la care m-am referit, adică în vara lui 1952 prin iulie sau august când Groza a cerut o ședință a conducerii de guvern. Era după ce fusese înlăturați Ana și Luca din conducere, însă Ana mai era vicepreședinte al Consiliului de Miniștri pentru că ea, după ce a fost scoasă din conducerea partidului a mai rămas un timp de câteva luni în funcția de vicepreședinte al Consiliului de Miniștri. La această ședință, de care vreau să vorbesc, a asistat și ea. După cum spuneam, ședința a fost cerută de Groza, care a venit cu niște dosare și a ridicat o serie întreagă de chestiuni, pe care de fapt i le-a spus prietenii lui din Ardeal, de la Deva, mai ales țărani, privind toate abuzurile securității în perioada 1952 săvârșite mai ales față de țărâtime și în mai mică măsură față de intelectuali. Tovarășul Pîrvulescu l-a susținut pe Groza, spunând câteva cuvinte pe care nu le rețin, dar în sensul că nu este de demnitatea unei instituții conduse de comuniști să facă asemenea abuzuri. Deci această problemă a fost susținută de Groza și Pîrvulescu; Chișinevschi și cu mine nu ne-am manifestat, iar Ana a tăcut complet. În polemică cu Groza și Pîrvulescu au intrat Gheorghiu Dej și cu Drăghici care erau acolo și s-au ridicat împotriva oricăror încercări de a combate abuzurile securității. În încheiere, Gheorghiu Dej a imputat lui Groza că dînsul se lasă influențat de cercuri ale moșierimii și burgheziei din Ardeal și că el este purtătorul de cuvînt în conducerea de stat a acestora - de aceea a venit cu dosarele acestea. Aprecierea făcută nu a fost convingătoare deoarece faptele erau fapte petrecute și consemnate. La sfîrșit, după ce a vorbit Gheorghiu Dej, Groza a luat-o pe calea glumelor pentru a nu se termina într-o atmosferă grea; Gheorghiu Dej a răspuns în glumă după aceea și ședința s-a terminat într-o atmosferă mai caldă. Nu a fost propriu-zis un conflict grav.

Un al doilea moment pe care nu-l pot data, dar în orice caz a fost în 1952, cred în iarna 1952/1953 și a avut loc la ștrandul partidului de la Floreasca unde mergeam uneori seara și jucam popice. În anturaj erau : Gheorghiu Dej, poate Chișinevschi, poate încă altcineva și cu mine. După cum spuneam, jucam popice și

discutam de una, de alta. Cu această ocazie, am ridicat în cadrul mai intim, mai amical următoarea problemă : că din momentul când au fost înlăturați din conducere Ana, Luca și Teohari, la Gheorghiu Dej s-a văzut imediat următoarea trăsătură de personalitate : ca omul care s-a eliberat de o corvoadă sau de o barieră care stătea în fața lui și crede că poate să facă cam orice.

Eu fusesem foarte mîhnit de o chestiune de care cred că vă aduceți aminte : era de 7 noiembrie cînd a trebuit să vorbesc la Ateneu și el (Gheorghiu Dej) a venit beat turtă și a ținut sala cam trei sferturi de oră într-o atmosferă penibilă. El a fost pînă la ora 17,00 la o masă și s-a îmbătat bine. Cînd a ajuns acasă, Lica mi-a dat un telefon: " ce facem cu tata că este bolnav ". Noi imediat ne-am dus acasă la Gheorghiu Dej - stătea pe Kiselef, unde stă astăzi tov. Borilă. Cînd ne-am dus noi se făcuse deja 17,30; am încercat să-l trezim, să-l înviorăm și cu chiu cu vai reușim să-l ducem pentru că așteptau o mie de oameni cu ambasadori și alte personalități. Am ajuns la Ateneu pe la 17,40 cînd am intrat cu el în sală a început să se agățe de lume și să producă ilaritate...

In general viața lui nocturnă era dezagreabilă, nu o puteam suporta. In fiecare seară ne lua la strandul Floreasca, la restaurant și pînă dimineața o ducea în băutură și mîncare; nu mai aveam timp de altceva. Dimineața trebuia să mergi la treabă să te apuci de lucru. Eram supărat de faptul că acesta că în fiecare noapte era aceeași poveste.

Tov.V. Patilinet :

Aceste lucruri se cunosc, să le lăsăm. De fapt a făcut porcării mai multe.

Tov.M.Constantinescu :

La întîlniri, la petreceri, i-am spus, într-un mod amical, ca de la om la om : " Ei bine, ce faci nu o să meargă departe ". A luat o poziție de regret, dar nu a fost urmat de o schimbare.

Cu aceasta am încheiat problema Pătrășcanu.

Tov.Gh.Stoica :

O hotărîre a Biroului Politic a fost ?

Tov.M.Constantinescu :

De o hotărîre a Biroului Politic eu personal nu îmi

amintesc, dar, așa cum am scris în nota adresată tovarășului Nicolae Ceaușescu, în cabinetul lui Gheorghiu Dej, care era la Consiliul de Miniștri, a fost o discuție la care au participat 5-6 sau 8 membri ai Biroului Politic și în care s-a pus problema de către Gheorghiu Dej a pedepsirii lui Pătrășcanu, fără să se specifice ce anume pedeapsă să primească. Imediat după el au luat cuvîntul doi tovarăși - care cred că erau pregătiți - și aceasta a fost ședința în care s-a hotărît cu Pătrășcanu, dar că s-a făcut un proces verbal, nu pot să spun. Această ședință era prezidată de Gheorghiu Dej și erau prezenți din cît îmi amintesc, Gheorghe Apostol, Constantin Pîrvulescu, Alexandru Drăghici, Iosif Chișinevschi. Cei care l-au sprijinit pe Gheorghiu Dej au fost Drăghici și Gheorghe Apostol; ceilalți au tăcut. O hotărîre consemnată nu a existat; așa erau manierele de atunci - la mod monologul -. De fapt, toate acestea eu le-am scris într-o notă.

Încă odată subliniez că acolo, la acea ședință, nu s-a hotărît sub nici o formă ce sancțiune să i se dea lui Pătrășcanu, adică condamnarea la moarte.

Se cunoaște că ședințele de Birou Politic, cam de prin 1952 au început să devină niște monoloage, la care noi mai interveneam din cînd în cînd. Abia în 1954 intervine un moment, fără importanță, dar totuși bun de consemnat : Într-o ședință, Pîrvulescu a vrut să spună o părere a lui, dar nu a apucat bine să termine - folosind un cuvînt impropriu - a fost întrerupt brusc de Gheorghiu Dej, care a început să-l combată pe Pîrvulescu. După un ceas, un ceas și jumătate de monolog, Pîrvulescu supărat, s-a ridicat și a început să vorbească de acest monologat din cadrul Biroului Politic, că de ce nu se organizează ședințele așa cum trebuie, că sîntem convocați și nici nu știm pentru ce; se pun la ordinea de zi probleme improvizate și tovarășul Gheorghiu Dej vorbește mult, ne întrerupe din discuții. A dat exemplu că atunci cînd era în munca de conducere în perioada din ilegalitate, ședințele se făceau altfel. Față de această situație, Gheorghiu Dej i-a răspuns foarte dur. Acest moment este bine să fie cunoscut. De asemenea, din 1952 a început să se observe luarea unor hotărîri unilaterale. Nu îmi amintesc să se fi făcut vreun document de partid chibzuit, citit împreună, pentru că în memoria mea ar fi rămas și acest lucru.

Precis pot să afirm că material nu s-au studiat. Eu nu am văzut vreun dosar decât atunci când mi s-a dat la plecarea mea spre Moscova și pe care l-am răsfoit acolo.

În legătură cu Ana Pauker, situația a fost în felul următor : Nu mă refer la eliminarea ei din Biroul Politic pentru că sînt probleme politice. În vara lui 1952 pînă în toamnă a continuat să fie vicepreședintă a Consiliului de Miniștri, cam pînă prin noiembrie 1952. În acest interval a fost un moment care poate să intereseze. Mă aflam la tov. Pîrvulescu cu o lucrare, timp în care o convocase și pe Ana și căreia i-a cerut să facă o declarație sau un memoriu - nu am înțeles exact ce să facă - în care să arate mai amplu metodele de lucru, a legăturilor ei și în general despre situația ei, despre relațiile ei. Ea a răspuns la această cerere că nu are ce spune față de ceea ce a dat mai înainte; o să se gîndească, dar nu crede că are ce spune, și cu asta a plecat.

După plecare, am rămas cu Pîrvulescu și acesta îmi spune : "Uite, Gheorghiu Dej mă cheamă și mă presează să obțin de la Ana o relatare mai amplă, dar asta nu vrea să dea". Mai tîrziu probabil în iarna lui 1952 spre 1953 a fost scoasă din funcția de vicepreședinte a Consiliului de Miniștri; pentru asta cred că a fost o hotărîre pentru că se pare că și ea spusese că condițiile nu-i permit să lucreze normal: era criticată, nu mai avea autoritate, oamenii nu-i mai executau ordinele care le dădea.

De asemenea după vreo cîteva luni în 1953, vara, cînd ne aflam la Olănești, era și Vrenche și Gheorghiu Dej, am aflat că Ana a fost arestată. La București nu fusese nici o discuție în legătură cu arestarea ei, ci numai hotărîrea de scoatere din muncă. Atunci eu am spus : cum se poate așa ceva, că o arestare cere o hotărîre, deoarece privește un om care a luptat, vechi în mișcarea muncitorească. La această discuție în care am făcut eu afirmația respectivă, a asistat și Chișinevschi. Îmi amintesc că imediat după aceea s-a pus în circulație o hîrtie, fără a se convoca o ședință, în legătură cu legalizarea unui fapt care fusese deja comis, în care se arăta că ea a fost arestată.

Că a fost arestată am aflat de la cineva de la Ministerul de Interne, probabil că îl cunosc din pușcărie. Acesta a scăpat un cuvînt față de mine care mi-a spus următoarea chestiune : " Cu Ana, în celula în care a fost băgată, a fost introdusă o

agentă, o femeie care a fost prostituată " și care devenise agenta securității, cu misiunea de a se folosi de anumite momente eventuale de depresiune psihică și cu această informație mergea direct la Gheorghiu Dej. Cine mi-a spus, nu aș putea spune. Nu este exclus să fi spus Pantiușa, pentru că odată venind de la Kiselef și neavînd mașină m-a rugat să-l iau eu că stăteam în același cartier. Toate acestea mi le-a spus în mașină, dar după un moment, parcă s-ar fi scuturat de ceva și a cerut să fie dat jos imediat. Cît a durat această detenție ? În mod sigur aceasta a durat în jur a 8-12 luni. Probabil din primăvara lui 1953 pînă în toamna aceluiaș an sau chiar pînă în iarnă. Pot să precizez că între timp a murit Stalin. Tin minte că eram la Moscova împreună cu Molotov, Malencov și Gheorghiu Dej i-a prezentat lui Molotov faptele din plenară care se pregătea cu mult înainte de a fi excluși Ana și Luca în care aprecierea a fost .... (se dă un termen în rusește pentru Ana că trebuie scoasă din conducere). De vreo două ori Molotov i-a spus că "totuși este femeie" (acesta este sensul cuvîntului spus în rusește). După moartea lui Stalin, imediat, Molotov a început să intervină pentru scoaterea lui Ana din închisoare și aceasta a fost, categoric de vreo 3 ori. Faptul că a fost scoasă se datorește presiunii lui Molotov asupra lui Gheorghiu Dej. Odată i-a spus în fața noastră, a doua oară i-a spus la telefon și încă odată i-a spus iar în fața noastră. În iarna următoare, deci 1953/1954, cam la 8-9 luni după moartea lui Stalin a fost eliberată. Unde a fost închisă, asta nu o mai știu.

Tov. Gh. Stoica:

Cam ce acuzații i se aducea ?

Tov. M. Constantinescu :

Gheorghiu Dej a avut o discuție cu mine în care eu am spus atunci la Olănești: " Bine, dar s-a dovedit că este agentă a imperialismului ? ". Gheorghiu Dej îmi spunea că există o legătură suspectă prin aceea a soriei lui Marcel, din familia Pauker și care era în gospodăria ei. Spunea că aceasta ar avea legături cu agenți străini. Eu l-am întrebat dacă acest lucru este "adevărat, dacă s-a dovedit și el mi-a spus că " Indiferent dacă acest lucru este sau nu adevărat, crimele lui Ana față de partid și stat sînt așa de mari, încît trebuie să fie arestată". Aceasta era în 1953.

Aș vrea să vă mai redau un moment de la Olănești. S-a organizat o excursie de la Govora la Călimănești, la care participa : Gheorghiu Dej, Vrenche, soția lui, eu, poate și Chișinevschi dar nu-mi amintesc. Când am ajuns la Călimănești ne-am oprit în fața sanatoriului și s-a adunat lume multă. Din mulțime a venit spre Gheorghiu Dej un muncitor în vîrstă care l-a întrebat : "Mă mai cunoști ?" la care Gheorghiu Dej a răspuns : " Nu ". Muncitorul ca să-i reamintească a spus : " Nu-ți aduci aminte când ai venit voi cu armata să trageți în noi când eram în grevă ?" Gheorghiu Dej i-a spus : " Ce să-i faci, așa era pe vremurile acelea - ne punea burghazia și trebuia să faci ". Atît a fost și după aceea am plecat de acolo. În fond ce era ? Acela se referea la perioada dinainte de război cînd Gheorghiu Dej își făcea stagiul militar. Eu am înțeles și aceasta este o deducție a mea că atunci cînd Gheorghiu Dej își satisfăcea stagiul militar, unitatea din care făcea parte a fost trimisă să reprime greva de la Adjud. Pe atunci el era cu gradul de sergent în armată. Cine a fost muncitorul acela, nu știu nici în ziua de astăzi. Impresia mea a fost că el era recunoscut de acest muncitor, dar mai mult chiar Gheorghiu Dej l-a recunoscut pe el precum și gîndul că el poate să-i pună o întrebare și ce răspuns să-i dea deoarece, în momentul cînd acela i-a pus întrebarea așa de spontan, tot așa de prompt a venit și răspunsul, fără nici un semn de șovăială; probabil că el a reflectat dinainte.

Tov. Gh. Stoica :

Noi mulțumim tovarășului Miron Constantinescu pentru faptul că ne-a dat informații prețioase din perioada cînd era secretar al C.C. al P.C.R. și mai ales în legătură cu Ana Pauker.

Tov. M. Constantinescu :

Referitor la discuțiile din 1957-1958 aș vrea să mai adaug faptul că nu este real că au fost numai doi oameni în chestiunea aceasta - că s-au ridicat să facă critică poziției lui Gheorghiu Dej - ci au fost vreo 6-7 membri ai Biroului Politic printre care un rol important l-au avut tovarășii Bodnăraș, Moghioroș; în parte Pîrvulescu, dar a făcut un viraj în timpul discuțiilor și după aceea ne-a lăsat încurcați. Aceasta însă este o altă problemă.

În discuțiile de atunci i s-a spus lui Gheorghiu Dej și chestiunea cu Ana. I s-a pus în față toată lista pe care o cunoșteam noi în legătură cu abuzurile făcute, dar separat, fără a discuta

în prealabil unul cu altul : eu ce am cunoscut, Bodnăraș la fel, Fazekaș, Moghioroș, Borilă însă l-a susținut din primul moment pe Gheorghiu Dej. Dar ca să spun în ordine alfabetică ar fi cam așa: Bodnăraș, Chișinevschi, M. Constantinescu, Moghioroș, Pîrvulescu și Nicolae Ceaușescu. În general atunci s-a discutat că nu s-au respectat normele de partid. În ceea ce privește pe Ana, după ce a fost scoasă din închisoare, mai târziu, la o ședință a Biroului Politic, cineva a pus întrebarea dacă nu i se ridică carnetul de membru de partid - nu mai știu cine a întrebat - dar Gheorghiu Dej a spus să nu i se ridice carnetul.

S T E N O G R A M A
 =====

declarației date în fața Comisiei de partid la
 data de 14 martie 1968 de către tovarășul Negrea Vasile.

Tov.Gh.Stoica :

Dumneata ai făcut parte din colectivul care a anchetat pe Ana, Luca și Teohari. Ce ne poți spune în legătură cu aceasta ?

Tov.Negrea Vasile :

Ana Pauker a fost arestată împreună cu Teohari și Luca la 18 februarie 1953. În vederea anchetării acestui grup s-a format un colectiv din Butika, Socol și eu. Mai amănunțit, există documente, procese verbale. Mie mi-a fost repartizată spre cercetare Ana Pauker, Butika a luat pe Vasile Luca și Socol pe Teohari Georgescu. Toate acestea s-au făcut din ordinul tovarășului ministru Drăghici dat lui Butika, care pe atunci era șeful Direcției cercetări.

Toți trei (Ana Pauker, Vasile Luca și Teohari Georgescu) au fost ridicați de acasă și duși, unde de fapt au și stat, la închisoare pe Plevnei.

Aceasta s-a întâmplat prin primăvara anului 1953; în orice caz era după moartea lui Stalin, sau nu, înainte de moartea lui Stalin.

După cum vă spuneam, am primit ordinul de anchetare prin Butika și s-a făcut și un plan cu privire la anchetarea lor în urma căruia s-au împărțit sarcinile și s-a pornit la treabă. Problema se punea în legătură cu fricțiunile care se produsese în partid. Este vorba de întâlnirile care aveau loc la Consiliul de Miniștri între ei și discutau despre măsurile care să le susțină în ședințe.

Tov.Gh.Stoica :

Toți trei au fost ținuți în aceeași închisoare ?

Tov.Negrea Vasile :

Da. Fiecare a fost ținut separat, în celula lui.

Tov.Gh.Stoica :

Ai primit un plan pentru anchetă ?

Tov.Negrea Vasile :

Nu. Planul noi l-am făcut, pe baza indicațiilor primite, în sensul că ce să vorbească în anchetă, adică de activitatea lor fracționistă. Indicațiile au fost date de tov. Drăghici lui Butika iar acesta mi-a transmis și mie că eu eram în subordinea lui. Așa am intrat în anchetă. Ancheta a durat trei săptămâni, și cu această ocazie aș vrea să arăt că nu am avut greutăți, deoarece au recunoscut numaidecât că se întruneau la Ministerul de Externe și discutau despre problemele care trebuiau puse în Secretariat. De fapt noi am primit toate stenogramele din perioada aceea pentru a ne documenta (1946-1947) unde a vorbit fiecare dintre ei la toate ședințele plenare ale Comitetului Central. Ne-am documentat să vedem dacă într-adevăr colaborau între ei și pe baza aceasta am pornit ancheta.

Tov.Gh.Stoica :

Pe această bază, deci, v-ați făcut un plan al anchetei referitor la linia fracționistă. Numai latura aceasta ?

Tov.V.Patilineț:

Ale obiective nu au avut.

Tov.Gh.Stoica :

Cu Vasile Luca nu tot atunci a apărut că a fost agent al siguranței ?

Tov.Negrea Vasile :

Asta a apărut mai târziu. De fapt, el nu a fost luat că înainte a avut legături cu siguranța, ci singur a spus în anchetă. A scris cu mâna lui că a fost trimis de la Timișoara la Petroșani și împiedice organizarea grevelor. De asemenea, știu că din anumite documente ale siguranței din perioada aceea a rezultat că el a fost agent.

Tov.Gh.Stoica :

Pe unde ar fi aceste documente să le putem vedea și noi?

Tov.Negrea Vasile :

Eu nu le-am văzut, ci este ceea ce am auzit în sală.

Tov.Gh.Stoica :

La ce fel de regim a fost supusă Ana Pauker ?

Tov.Negrea Vasile :

A avut un regim bun. A avut o atitudine corectă; a spus că știe pentru ce a fost adusă și a povestit toată istoria cu plecarea ei de la Moscova la Paris. Aceste lucruri sînt scrise în procesul verbal.

Tov.Gh.Stoica :

De la voi unde a fost dusă ?

Tov.Negrea Vasile :

Nu a mai fost dusă nicăieri, ci acasă. Eu am luat-o cu ochelari și am dus-o în biroul la tovarășul Drăghici, iar de acolo s-a dus acasă. Aici nu am mai fost de față.

Tov.Gh.Stoica :

Lui Teohari și Luca li s-a dat drumul ?

Tov.Negrea Vasile :

Nu.

Tov.Gh.Stoica :

Ce a rezultat din ancheta ei?

Tov.Negrea Vasile :

Din ancheta ei a rezultat problema cu fricțiunile care aveau loc în conducerea partidului precum și faptul că ea fiind instructoare la Comintern, a plecat de la Moscova la Paris, iar în Polonia prin 1931-1932, cînd s-a întîmplat aceasta, a fost dată jos din tren și percheziționată. De aici și bănuiala că a dat ceva anumitor servicii de spionaj. Se zice că era un consemn. Si de aceea i s-a dat drumul și a plecat în Franța.

Tov.Gh.Stoica :

Ce a reieșit din activitatea ei de după 23 August 1944?

Tov.Negrea Vasile :

Că atunci cînd era la Ministerul de Externe, în înțelegere cu Tebhari Georgescu și Vasile Luca, se sfătuiau și se puneau de

acord ce să susțină în ședințele de Secretariat și ce nu, stabileau să fie de acord sau nu cu o problemă sau alta.

Tov.Gh.Stoica :

La interogatoriu a venit vorba despre legături cu elemente suspecte pe linie de spionaj cu agenturi străine, dușmănoase Republicii ? Au fost ceva dintre acestea ? Sau cu fratele s-a ridicat ceva ?

Tov.Negrea Vasile :

Cu fratele ei, nu. Ea i-a dat drumul să se ducă în Israel, aranjindu-i unele legături comerciale. Acesta nu era un secret pentru noi. Atunci nu au rezultat legături de spionaj.

Tov.Gh.Stoica :

Ați avut indicații să cercetați și pe linia aceasta ?

Tov.Negrea Vasile :

A fost cercetată și cu fratele ei.

Tov.V. Patilinet :

Din discuțiile de trei săptămîni a apărut ceva care să justifice anumite probleme pe care le-ar fi făcut în afară de greșelile amintite și chestiuni de partid?

Tov.Negrea Vasile :

Nu.

Tov.Gh.Stoica :

Poate cineva v-a dat ceva ?

Tov.Negrea Vasile :

Cu ea nu s-a pus așa problema. Ea a fost luată numai cu problema fricțiunilor și după aceea a povestit și de chestia cu Polonia.

Tov.Gh.Stoica :

Nu a fost bănuită de legături cu dușmanii ?

Tov.Negrea Vasile :

Nu. Nu îmi reamintesc. Nu am primit nici o indicație să cercetăm acest lucru. Ea s-a purtat foarte corect cît timp am cercetat-o. Ceea ce a declarat în anchetă se poate vedea pentru că există procesele verbale.

Tov.Gh.Stoica :

Ați băgat în celulă pe cineva cu ea ?

Tov.Negrea Vasile :

Nu. Adică nu-mi reamintesc. Poate am băgat, dar nu-mi reamintesc așa de bine. Dacă s-ar fi băgat, ar fi notele informative. Se poate să fi băgat, dar cu scopul de a nu se sinucide.

Tov.Gh.Stoica :

A fost insultată, bătută?

Tov.Negrea Vasile :

În cele trei săptămâni cât am anchetat-o eu, nu.

Tov.V.Patilinet:

Cine a arestat-o?

Tov.Negrea Vasile :

Arestarea s-a făcut de acum de echipa de arestare. Ea stătea în locuința unde stă acum tov.Drăghici.

Tov.Gr.Răduică:

Percheziția s-a făcut după arestarea ei sau înainte?

Tov.Negrea Vasile:

Arestarea s-a făcut pe la orele 8,00 - 8,30 seara și după aceea s-a făcut o anumită percheziție; mai târziu s-a făcut alta pentru că stătea cu fata. Perchezițiile s-a făcut și la Brătescu. Nu au fost probleme cu ei. Eu am fost acolo după percheziție.

Tov.Gh.Stoica :

Ce ne poți spune în legătură cu urmărirea ei, ce invinuiri i s-a adus, rezultatul anchetei cui îi prezentai?

Tov.Negrea Vasile :

Eu am făcut un referat la dosarul ei ca de altfel și ceilalți pentru cea care îi ancheta. Acesta s-a făcut la început - după 2-3 zile de anchetă - pe urmă nu s-a mai făcut. Concluziile au fost în legătură cu întrunirile pe care le avea cu Teohari și Luca, suspiciunea cu plecarea de la Moscova la Paris și darea jos în Polonia; altceva nimic. Concluzia era că ea a fost corectă.

Tov.V.Patilinet:

Suspiciunile rămăneau din partea ei sau a noastră?

Tov.Negrea Vasile :

A noastră.

Tov.Gh.Stoica :

Era o concluzie că firul duce spre spionaj?

Tov.Negrea Vasile :

Nu am tras o concluzie că este spioană.S-a interpretat că nu ea a fost aceea care s-a dus la serviciul de spionaj. A fost dată jos din tren tocmai probabil că a fost urmărită de serviciul de spionaj; nu ea s-a dus acolo ca spioană.Noi nu am știut nimic în direcția aceasta, ci ea ne-a povestit toată istoria asta.De fapt putea nici să nu spună.

Tov.Gh.Stoica :

Acest eveniment cum a fost apreciat de dumneata, de ceilalți?

Tov.Negrea Vasile :

Nu știu pentru că nu s-a pus problema.S-a spus să nu-i dăm drumul că era în curs de cercetare; cu ea nu se terminase.

Tov.V.Patilineț:

Cînd a fost eliberată?

Tov.Negrea Vasile :

Noi am arestat-o înainte de moartea lui Stalin, prin februarie și ne-am gândit că probabil va interveni Stalin - la asta mă gîndeam eu -, sau poate că va interveni Thores pentru că a avut legături cu ea.După aceea i-am dat drumul. Impresia mea a fost că cineva a intervenit, însă nu știu cine anume.Este mai mult o bănuială.

Tov.Gh.Stoica :

După arestarea ei ați avut consilieri sovietici?

Tov.Negrea Vasile :

Da. Erau pe lîngă direcția anchete.

Tov.Gh.Stoica :

Spuneai că reținerea ei a durat trei săptămîni; există și arest la domiciliu sau cum i se spune domiciliu obligatoriu - după eliberarea ei ce s-a întîmplat?

Tov.Negrea Vasile :

După ce i-am dat drumul nu am mai avut nimic cu ea. Bănuiesc că după aceea a fost lucrată informativ.Nu mai intra în

atribuțiile mele. Poate tovarășul Patilineț știe cine s-a ocupat de această problemă. Din casa unde a stat a fost mutată pe una din străzile Roma sau Londra.

Tov. Gh. Stoica :

Avem informații că după ce a plecat de la securitate, ea a fost băgată într-o casă și i s-a dat domiciliu obligatoriu. Deci era tot arestată. Abia după o lună sau două a putut să vină în contact cu familia. Dumneata nu ai cunoștințe în legătură cu așa ceva?

Tov. Negrea Vasile:

Probabil că i s-a spus să nu plece de acasă o lună sau două.

Tov. Gh. Stoica :

Teohari și Luca au mai rămas?

Tov. Negrea Vasile:

Da.

Tov. Gh. Stoica :

Despre Teohari, Luca, aveai ceva informații că ei ar fi avut legături cu dușmanii?

Tov. Negrea Vasile:

Acțiunea era coordonată. Toate materialele se strîngeau la consilierii sovietici și la tovarășul Drăghici. Dînsul cunoaște.

Tov. Gh. Stoica :

Luca a fost pus la tortură?

Tov. Negrea Vasile:

Cunosc că nici unul dintre ei nu a fost pus la tortură.

Tov. Gh. Stoica:

Nu au fost luați la cercetări noaptea?

Tov. Negrea Vasile:

Nu cunosc acest lucru. Cred că nu au fost. Anchetatorii au avut o comportare bună. De fapt s-a și dat indicații să existe o comportare bună față de ei.

Tov. Gh. Stoica :

Ce indicații ți s-au dat cînd ai primit-o pe Ana?

Tov. Negrea Vasile:

Mi s-a spus s-o anchetez pe Ana în legătură cu fricțiunile. Nu mi s-a spus să folosesc sau nu bătaia. A fost o comportare bună. Noi ne cunoșteam de mult, de cînd am fost secretar de județeană la Banat și ea venea la ședințe; asta înainte de 23 August

1944. La fel, cînd eu am avut legături cu tineretul, cunosc că ea venea mereu - asta prin 1935. Cînd am anchetat-o era bolnavă de cancer și avea deja o operație la sîn.

Tov.Gh.Stoica :

Ce întrebări i-ai mai pus în timpul anchetei?

Tov.Negrea Vasile;

S-a discutat de fratele său cum a plecat din țară.

Tov.Gh.Stoica :

Pentru ce a fost condamnat fratele său?

Tov.Negrea Vasile:

A fost arestat cu un grup sionist.

Tov.N. Guină:

Ana a intervenit și l-a adus în țară mai mult pe consideren-
tul ca să nu se spună că ea are rude în străinătate.

Tov.Gh.Stoica :

S-a pus chestiunea și în Biroul Politic ca Ana să-l aducă pe fratele său înapoi în țară, pentru că presa de acolo făcea mult caz, și l-a adus.Ea avea o soră pe nume Bela care era în mișcare și pe fratele acesta care era tamudist-sionist care pînă la urmă a plecat clandestin din țară.

Tov.Negrea Vasile :

Ea a știut de plecarea lui.Ba mai mult, ea a vrut să scape de el, dar a făcut o greșală și l-a adus înapoi cînd și-a dat seama ce se discută.

Tov.Gh.Stoica :

Da, dar după aceea a plecat.

Dumneata ca om care o cunoșteai din ilegalitate, ce ai simțit cînd ai început s-o anchetezi ?

Tov.Negrea Vasile :

....Sigur.... eu am fost secretar de partid și ea venea la ședințe...

Tov.V.Patilineț :

Tov.Gh.Stoica s-a referit la faptul că erau chestiuni de partid și se judecau la securitate.

Tov.Negrea Vasile:

Normal era să fie cercetată la partid și după câte știu eu, mi se pare că, cu alții s-a făcut la partid și după aceea au fost aduși la securitate.

Tov.Gh.Stoica:

Ai cunoscut vreun colectiv care a cercetat pe linie de partid ?

Tov.Negrea Vasile:

Eu nu cred că să fi fost cercetată pe linie de partid.

Tov.I.P.Puțuri:

Pe linie de stat, da, dar pe linie de partid, nu.

Tov.Negrea Vasile:

Este adevărat, pe linie de partid nu cunosc.

Tov.Medrea:

Dacă mi se permite aș vrea să arăt că au fost ridicate niște lucruri personale de la ea, fotografiile de familie, scrisori, etc.

Tov.V.Patilinet:

Am putea să le găsim ?

Tov.Negrea Vasile:

Da într-adevăr erau niște scrisori din corespondența care a avut-o ea cu Thores. I s-a dat înapoi tot ce i s-a luat.

Tov.N. Guină:

I s-a dat îmbrăcămintea dar nu mobila, biblioteca, pentru că acestea erau de la partid.

S T E N O G R A M A
-----

declarației date în fața Comisiei de partid la data de 14 martie 1968 de către tovarășul Negrea Vasile.

Tov.Gh.Stoica:

Dumneata ai făcut parte din colectivul care a anchetat pe Ana, Luca și Teohari. Ce ne poți spune în legătură cu aceasta?

Tov.Negrea Vasile:

Is 18. Februarie

Ana Pauker a fost arestată împreună cu Teohari și Luca în același an - 1953. În vederea anchetării acestui grup s-a format un colectiv din Butika, Socol și eu. Mai amănunțit, există documente, procese verbale. Mie mi-a fost repartizată spre cercetare Ana Pauker, Butika a luat pe Vasile Luca și Socol pe Teohari Gheorghescu. Toate acestea s-au făcut din ordinul tovarășului ministru Drăghici dat lui Butika care pe atunci era șeful Direcției cercetări.

Toți trei (Ana Pauker, Vasile Luca și Teohari Georgescu) au fost ridicați de acasă și duși, unde de fapt au și stat la închisoare pe Plevnei.

Aceasta s-a întâmplat prin primăvara anului 1953; în orice caz era după moartea lui Stalin, sau nu, înainte de moartea lui Stalin.

După cum vă spuneam, am primit ordinul de anchetare prin Butika și s-a făcut și un plan cu privire la anchetarea lor în urma căruia s-au împărțit sarcinile și s-a pornit la treabă. Problema se punea în legătură cu fricțiunile care se produsese în partid. Este vorba de întâlnirile care aveau loc la Consiliul de Miniștri între ei și discutau despre măsurile care să le susțină în ședințe.

Tov.Gh.Stoica:

Toți trei au fost ținuți în aceeași închisoare?

Tov.Negrea Vasile:

Da. Fiecare a fost ținut separat, în celula lui.

Tov.Gh.Stoica:

Ai primit un plan pentru anchetă?

Tov.Negrea Vasile:

Nu. Planul noi l-am făcut, pe baza indicațiilor primite, în sensul că ce să vorbească în anchetă, adică de activitatea lor fracționistă. Indicațiile au fost date de tov.Drăghici lui Butika iar acesta mi-a transmis și mie că eu eram în subordinea lui. Așa am intrat în anchetă. Ancheta a durat trei săptămâni, și cu această ocazie aș vrea să arăt că nu am avut greutăți deoarece a recunoscut numaidecât că se întruneau la Ministerul de Externe și discutau despre problemele care trebuiau puse în Secretariat, adică ei se înțelegeau ce probleme să ridice în Secretariat. De fapt noi am primit toate stenogramele din perioada aceea pentru a ne documenta (1946-1947) unde a vorbit fiecare dintre ei la toate ședințele plenare ale Comitetului Central. Ne-am documentat să vedem dacă într-adevăr colaborau între ei și pe baza aceasta am pornit ancheta.

Tov.Gh.Stoica:

Pe această bază, deci, v-ați făcut un plan al anchetei referitor la linia fracționistă. Numai latura aceasta?

Tov.V.Patilineț:

Alte obiective nu au avut.

Tov.Gh.Stoica:

Cu Vasile Luca nu tot atunci a apărut că a fost agent al siguranței?

Tov.Negrea Vasile:

Asta a apărut mai târziu. De fapt, el nu a fost luat că înainte a avut legături cu siguranța, ci singur a spus în anchetă. A scris cu mâna lui că a fost trimis de la Timișoara la Petroșani să împiedice organizarea grevelor. De asemenea, știu că din anumite documente ale siguranței din perioada aceea a rezultat că el a fost agent.

Tov.Gh.Stoica:

Pe unde ar fi aceste documente să le putem vedea și noi?

Tov.Negrea Vasile:

Eu nu le-am văzut ci este ceea ce am auzit în sală.

Tov.Gh.Stoica:

La ce fel de regim a fost supusă Ana Pauker?

Tov.Negrea Vasile:

A avut un regim bun. A avut o atitudine corectă; a spus că știe pentru ce a fost adusă și a povestit toată istoria cu plecarea ei de la Moscova la Paris. Aceste lucruri sînt scrise în procesul verbal.

Tov.Gh.Stoica:

De la voi unde a fost dusă?

Tov.Negrea Vasile:

Nu a mai fost dusă nicăieri, ci acasă. Eu am luat-o cu ochelari și am dus-o în birou la tovarășul Drăghici, iar de acolo s-a dus acasă. Aici nu am mai fost de față.

Tov.Gh.Stoica:

Lui Teohari și Luca li s-a dat drumul?

Tov.Negrea Vasile:

Nu.

Tov.Gh.Stoica:

Ce a rezultat din ancheta ei?

Tov.Negrea Vasile:

Din ancheta ei a rezultat problema cu fricțiunile care aveau loc în conducerea partidului precum și faptul că ea fiind instructoare la Comintern, a plecat de la Moscova la Paris, iar în Polonia prin 1931-1932, cînd s-a întîmplat aceasta, a fost dată jos din tren și percheziționată. De aici și bănuiala că a dat ceva anumitor servicii de spionaj. Se zice că era un consemn. Și de aceea i s-a dat drumul și a plecat în Franța.

Tov.Gh.Stoica:

Ce a reieșit din activitatea ei de după 23 August 1944?

Tov.Negrea Vasile:

Că atunci cînd era la Ministerul de Externe în înțelegere cu Teohari Georgescu și Vasile Luca, se sfătuiau și se puneau de acord ce să susțină în ședințele de Secretariat și ce nu, stabileau să fie de acord sau nu cu o problemă sau alta.

Tov.Gh.Stoica:

La interogatoriu a venit vorba despre legături cu elemente suspecte pe linie de spionaj, cu agenturi străine, dușmănoase Republicii? Au fost ceva dintre acestea? Sau cu fratele s-a ridicat ceva?

Tov.Negrea Vasile:

Cu fratele ei, nu. Ea i-a dat drumul să se ducă în Izrael aranjându-i unele legături comerciale. Acesta nu era un secret pentru noi. Atunci nu au rezultat legături de spionaj.

Tov.Gh.Stoica:

Ați avut indicații să cercetați și pe linia aceasta?

Tov.Negrea Vasile:

A fost cercetată și cu fratele ei.

Tov.V.Patilineț:

Din discuțiile de trei săptămîni a apărut ceva care să justifice anumite probleme pe care le-ar fi făcut în afară de greșelile amintite și chestiuni de partid?

Tov.Negrea Vasile:

Nu.

Tov.Gh.Stoica:

Poate cineva v-a dat ceva?

Tov.Negrea Vasile:

Cu ea nu s-a pus așa problema. Ea a fost luată numai cu problema fricțiunilor și după aceea a povestit și de chestia cu Polonia.

Tov.Gh.Stoica:

Nu a fost bănuită de legături cu dușmanii?

Tov.Negrea Vasile:

Nu. Nu îmi reamintesc. Nu am primit nici o indicație să cercetăm acest lucru. Ea s-a purtat foarte corect cît timp am cercetat-o. Ceea ce a declarat în anchetă se poate vedea pentru că există procesele verbale.

Tov.Gh.Stoica:

Ați băgat în celulă pe cineva cu ea?

Tov.Negrea Vasile:

Nu. Adică nu-mi reamintesc. Poate am băgat, dar nu-mi reamintesc așa de bine. Dacă s-ar fi băgat, ar fi notele informative. Se poate să fi și băgat, dar cu scopul de a nu se sinucide.

Tov.Gh.Stoica:

A fost insultată, bătută?

Tov.Negrea Vasile:

In cele trei săptămîni cît am anchetat-o eu, nu.

Tov.V.Patilineț:

Cine a arestat-o?

Tov.Negrea Vasile:

Arestarea s-a făcut de acum de echipa de arestare. Ea stătea în locuința unde stă acum tov.Drăghici.

Tov.Gr.Răduică:

Percheziția s-a făcut după arestarea ei sau înainte?

Tov.Negrea Vasile:

Arestarea s-a făcut pe la orele 8,00 - 8,30 seara și după aceea s-a făcut o anumită percheziție; mai tîrziu s-a făcut alta pentru că stătea cu fata. Percheziție s-a făcut și la Brătescu. Nu au fost probleme cu ei. Eu am fost acolo după percheziție

Tov.Gh.Stoica:

Ce ne poți spune în legătură cu urmărirea ei, ce învinuire i s-a adus, rezultatul anchetei cui îi prezentai?

Tov.Negrea Vasile:

Eu am făcut un referat la dosarul ei ca de altfel și ceilalți pentru cei care îi ancheta. Acesta s-a făcut la început - după 2-3 zile de anchetă - pe urmă nu s-a mai făcut. Concluziile au fost în legătură cu întrunirile pe care le avea cu Teohari și Luca, suspiciunea cu plecarea de la Moscova la Paris și darea jos în Polonia; altceva nimic. Concluzia era că ea a fost corectă.

Tov.V.Patilineț:

Suspiciunile rămîneau din partea ei sau a noastră?

Tov.Negrea Vasile:

A noastră.

Tov.Gh.Stoica:

Era o concluzie că firul duce spre spionaj?

Tov.Negrea Vasile:

Nu am tras o concluzie că este spioană. S-a interpretat că nu ea a fost aceea care s-a dus la serviciul de spionaj. A fost dată jos din tren tocmai probabil că a fost urmărită de serviciul de spionaj; nu ea s-a dus acolo ca spioană. Noi nu am știut nimic în direcția aceasta ci ea ne-a povestit toată istoria asta. De fapt putea nici să nu spună.

Tov.Gh.Stoica:

Acest eveniment cum a fost apreciat de dumneata, de ceilalți?

Tov.Negrea Vasile:

Nu știu pentru că nu s-a pus problema. S-a spus să nu-i dăm drumul că era în curs de cercetare; cu ea nu se terminase.

Tov.V.Patilineț:

Cînd a fost eliberată?

Tov.Negrea Vasile:

Noi am arestat-o înainte de moartea lui Stalin, prin februarie și ne-am gîndit că probabil va interveni Stalin - la asta mă gîndeam eu -, sau poate că va interveni Thores pentru că a avut legături cu ea. După aceea i-am dat drumul. Impresia mea a fost că cineva a intervenit, însă nu știu cine anume. Este mai mult o bănuială.

Tov.Gh.Stoica:

După arestarea ei ați avut consilieri sovietici?

Tov.Negrea Vasile:

Da. Erau pe lîngă Direcția anchete.

Tov.Gh.Stoica:

Spunei că reținerea ei a durat trei săptămîni; există și arest la domiciliu sau cum i se spune domiciliu obligatoriu - după eliberarea ei ce s-a întîmplat?

Tov.Negrea Vasile:

După ce i-am dat drumul nu am mai avut nimic cu ea. Bănuiesc că după aceea a fost lucrată informativ. Nu mai intra în atribuțiile mele. Poate tovarășul Patilineț știe cine s-a ocupat de această problemă. Din casa unde a stat a fost mutată pe una din străzile Roma sau Londa.

Tov.Gh.Stoica:

Avem informații că după ce a plecat de la securitate, ea a fost băgată într-o casă și i s-a dat domiciliu obligatoriu. Deci era tot arestată. Abia după o lună sau două a putut să vină în contact cu familia. Dumneata nu ai cunoștințe în legătură cu așa ceva?

Tov.Negrea Vasile:

Probabil că i s-a spus să nu plece de acasă o lună sau două.

Tov.Gh.Stoica:

Teohari și Luca au mai rămas?

Tov.Negrea Vasile:

Da.

Tov.Gh.Stoica:

Despre Teohari, Luca, aveai ceva informații că ei ar fi avut legătură cu dușmanii?

Tov.Negrea Vasile:

Acțiunea era coordonată. Toate materialele se strîngeau la consilierii sovietici și la tovarășul Drăghici. Dînsul cunoaște.

Tov.Gh.Stoica:

Luca a fost pus la tortură?

Tov.Negrea Vasile:

Cunosc că nici unul dintre ei nu a fost pus la tortură.

Tov.Gh.Stoica:

Nu au fost luați la cercetări noaptea?

Tov.Negrea Vasile:

Nu cunosc acest lucru. Cred că nu au fost. Anchetatorii au avut o comportare bună. De fapt s-a și dat indicații să existe o comportare bună față de ei.

Tov.Gh.Stoica:

Ce indicații ți s-au dat cînd ai primit-o pe Ana?

Tov.Negrea Vasile:

Mi s-a spus s-o anchetez pe Ana în legătură cu fricțiunile. Nu mi s-a spus să folosesc sau nu bătaia. A fost o comportare bună. Noi ne cunoșteam de mult, de cînd am fost secretar de județeană la Banat și ea venea la ședințe; asta înainte de 23 August 1944. La fel, cînd eu am avut legături cu tineretul, cunosc că ea venea mereu - asta prin 1935. Cînd am anchetat-o era bolnavă [REDACTED].

Tov.Gh.Stoica:

Ce întrebări i-ai mai pus în timpul anchetei?

Tov.Negrea Vasile:

S-a discutat de fratele său cum a plecat din țară.

Tov.Gh.Stoica:

Pentru ce a fost condamnat fratele său?

Tov.Negrea Vasile:

A fost arestat cu un grup sionist.

Tov.N.Guină:

Ana a intervenit și l-a adus în țară mai mult pe considerentul ca să nu se spună că ea are rude în străinătate.

Tov.Gh.Stoica:

S-a pus chestiunea și în Biroul Politic ca Ana să-l aducă pe fratele său înapoi în țară pentru că presa de acolo făcea mult ^{caz} haz, și l-a adus. Ea avea o soră pe nume Bela care era în mișcare și pe fratele acesta care era tamudist-sionist care pînă la urmă a plecat clandestin din țară.

Tov.Negrea Vasile:

Ea a știut de plecarea lui. Ba mai mult, ea a vrut să scape de el, dar a făcut o greșală și l-a adus înapoi cînd și-a dat seama ce se discută.

Tov.Gh.Stoica:

Da dar după aceea a plecat.

Dumneata ca om care o cunoșteai din ilegalitate, ce ai simțit cînd ai început s-o anchetezi?

Tov.Negrea Vasile:

... Sigur... eu am fost secretar de partid și ea venea la ședințe...

Tov.V.Patilineț:

Tov.Gh.Stoica s-a referit la faptul că erau chestiuni de partid și se judecau la securitate.

Tov.Negrea Vasile:

Normal era să fie cercetată la partid și după cîte știu eu, mi se pare că, cu alții s-a făcut la partid și după aceea au fost aduși la securitate.

Tov.Gh.Stoica:

Ai cunoscut vreun colectiv care a cercetat pe linie de partid?

Tov.Negrea Vasile:

Eu nu cred că să fi fost cercetată pe linie de partid.

Tov.I.P.Puturi:

Pe linie de stat, da, dar pe linie de partid , nu.

Tov.Negrea Vasile:

Este adevărat, pe linie de partid nu cunosc.

Tov.Medrea :

Dacă mi se permite aş vrea să arăt că au fost ridicate nişte lucruri personale de la ea, fotografiile de familie, scrisori, etc.

Tov.V.Patilineţ:

Am putea să le găsim ?

Tov.Negrea Vasile:

Da într-adevăr erau nişte scrisori din corespondenţa care a avut-o ea cu Thores. I s-a dat înapoi tot ce i s-a luat.

Tov.N.Guină:

I s-a dat îmbrăcămintea dar nu mobila, biblioteca pentru că acestea erau de la partid.